Gemeente Amstelveen

COLLEGEVOORSTEL

voorstel nr 96

Datum B&W-besluit

Voor de raadsvergadering van
15 december 2021

Portefeuillehouder wethouder Floor Gordon

Afdeling Projecten & Advies

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
M. Philipoom
020-540 4401
m.philipoom@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie op Ruimte, wonen en natuur (RWN) 2 december 2021

Onderwerp

Vaststellen 'Grondstoffenplan 2022-2026'.

Gevraagd besluit

1. Het 'Grondstoffenplan 2022–2026' vast te stellen met als uitgangspunt het voldoen aan de landelijke doelstelling van 75% afvalscheiding en maximaal 100 kilo restafval per inwoner per jaar.
2. Een krediet te voteren van € 305.000,- in 2022 voor de aanschaf van extra containers voor Groente-, fruit- en tuinafval (GFT), textiel en glas.
3. De structurele lasten ad € 45.000,- behorende bij de onder 2 genoemde investeringen vanaf 2023 te dekken via de tarieven afvalstoffenheffing (effect € 1,10 per huishouden).
4. Een budget ad € 193.000,- in 2022 beschikbaar te stellen voor de vervanging van de afvalpas door een druppel, en deze te dekken uit de egalisatievoorziening afval.
5. Het beschikbaar stellen met ingang van 2022 van een structureel budget van € 75.000,- voor het structureel maken van de huidige pilot ""verwijderen van bijplaatsingen bij ondergrondse containers in het weekend" (€ 30.000,-) in samenhang met structureel versterken van de communicatie, c.q. inzet op vergroting van de bewustwording afvalscheiden (€ 45.000,-).
6. De onder 5. genoemde kosten te dekken uit de egalisatievoorziening (incidenteel 2022) en via de tarieven afvalstoffenheffing (structureel 2023 en verder; effect € 1,86 per huishouden).
7. De financiële gevolgen van de besluiten 2 tot en met 6 met ingang van 2022 te verwerken als begrotingswijziging in de begroting 2022, inclusief het wijzigen van programma's, het muteren van reserves en voorzieningen, het activeren van investeringen en het verwerken van kapitaallasten, c.a..
8. De intensivering van de inzamelrondes papier en GFT met ingang van 2023 en de financiële dekking daarvan te betrekken bij de integrale afweging via de Perspectiefnota 2023.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

De kern van het 'Grondstoffenplan 2022-2026' is het voorkomen van afval en het zoveel mogelijk gescheiden inzamelen en verwerken van waardevolle grondstoffen afkomstig van huishoudens. Het plan is een uitwerking van de aanbevelingen uit de 'Evaluatie Grondstoffenplan 2022-2026'. Deze evaluatie is aan de raad verzonden als bijlage bij de collegebrief van 13 juli 2021. Met dit vervolgplan komt de gemeente tegemoet aan de wensen van bewoners voortkomend uit het bewonersonderzoek en streeft zij naar de landelijke doelstelling van 75% afvalscheiding en 100 kilo restafval per inwoner per jaar.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

In het Grondstoffenplan worden maatregelen voorgesteld om de doelstelling te bereiken:
1. Afvalpas vervangen voor een duurzamer exemplaar, de 'druppel'.
2. 20 extra bovengrondse GFE containers bij hoogbouw en het bijplaatsen van wormenhotels.
3. Structureel communiceren over afvalscheiding (ook richting expats).
4. Ondergrondse glascontainers uitbreiden met 5 extra stuks.

5. Ondergrondse textielcontainers uitbreiden met 10 extra stuks.
6. Voortzetten pilot om op zaterdag en zondag bijplaatsingen te verwijderen.
7. Eén keer per drie weken inzamelen papier met rolcontainers.
8. Extra inzamelrondes in voor- en najaar voor inzamelen GFT-afval met rolcontainers.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Programma 4 Openbare Ruimte.

Aanleiding

Het 'Grondstoffenplan 2022-2026' is het vervolg op de 'Evaluatie Grondstoffenplan 2017-2021' zoals vastgesteld door het college op 13 juli 2021. In het voorliggende Grondstoffenplan zijn de aanbevelingen uit de evaluatie verder uitgewerkt in concrete maatregelen. De maatregelen komen voornamelijk voort uit het gehouden bewonersonderzoek en richten zich op het optimaliseren van de huidige systematiek van afvalinzameling.

Het beleid voor het beheer van afvalstoffen in Nederland is opgenomen in het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP). In het LAP is aangegeven dat het regelmatig zal worden geactualiseerd om in te kunnen spelen op ontwikkelingen in de transitie naar een circulaire economie. Het landelijke programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) is onderdeel van het Rijksbrede Programma voor de Circulaire Economie. Het VANG-programma was de afgelopen jaren met name gericht op het verminderen van de hoeveelheid restafval (maximaal 100 en 30 kilogram per inwoner per jaar in respectievelijk 2020 en 2025).

Argumenten

Met het beleid gericht op bronscheiding haalt de gemeente Amstelveen landelijk gezien, in vergelijking met gemeenten uit dezelfde stedelijkheidsklasse, goede resultaten. Uit het in het voorjaar 2021 gehouden bewonersonderzoek komt naar voren dat bewoners bereid zijn om hun afval te scheiden. Amstelveen moet nog wel de nodige stappen zetten om de doelstelling van 75% afvalscheiding en maximaal 100 kilogram restafval per inwoner per jaar, zoals die is opgenomen in het Grondstoffenplan, te realiseren.

Door het inzamelsysteem verder te optimaliseren kunnen bewoners hun gescheiden afval nog beter aanbieden. Zo is het voorstel om GFT in het voor- en najaar wekelijks in te zamelen in plaats van een keer per twee weken en het papier eens per drie weken in te zamelen in plaats van een keer per vier weken. Ook zal de dichtheid van de wijkcontainers (het aantal containers per wijk) voor de grondstoffen textiel, GFT en glas verbeterd worden. Inwoners gaven bijvoorbeeld aan dat zij te ver moesten lopen voor een wijkcontainer.

Kanttekeningen

Door de beperkingen als gevolg van Covid-19 is het aanbod huishoudelijk afval in 2020 gegroeid. Met name het thuiswerken en de explosieve groei van online aankopen heeft er voor gezorgd dat vrijwel alle ingezamelde afvalstromen, ook het restafval, zijn toegenomen. De verwachting is dat deze trend zich ook de komende jaren zal voortzetten. De landelijke doelstelling voor 2025 (maximaal 30 kilogram restafval per inwoner) is voor een dicht bebouwde gemeente als Amstelveen momenteel niet realistisch, zelfs niet met een systeem van tariefdifferentiatie (betalen per inworp restafval).

Financiën

Algemeen
Het voorstel is om fasegewijs de maatregelen uit te voeren. De maatregelen zijn een verfijning van het huidige afvalbeleid, waarbij het voorzieningenniveau verbeterd wordt.
Een belangrijk deel van de investeringen is in de fasering opgenomen voor 2023, zodat dit kan worden betrokken bij de integrale afweging via Perspectiefnota 2023 en College Uitvoeringsprogramma 2022-2026. Hierdoor kan de verhoging van de afvalstoffenheffing fasegewijs plaatsvinden. Via de Perspectiefnota 2022 zijn in de Programmabegroting 2022 reeds middelen voor extra containers beschikbaar gesteld. In het kader van voorliggend grondstoffenplan is het voorstel de wijkcontainers nog verder te verdichten. Het is beleids- en uitvoeringstechnisch optimaal om de totale investering in containers in 2022 te kunnen oppakken.

Dynamiek in de afvalexploitatie
De achterliggende jaren is sprake van extra kostenstijgingen op het taakgebied afvalbeheer, waardoor de tarieven afvalstoffenheffing met meer dan de inflatiecorrectie stijgen. De situatie op de afvalmarkt is verre van stabiel (afvalstromen, kosten en opbrengsten fluctueren). Zo geeft de Tweede Tijdvakrapportage de prognose dat in 2021 een overschot ontstaat door lagere kosten en hogere opbrengsten.
Richting Perspectiefnota 2023 zal, mede op basis van de dan beschikbare rekeningcijfers over 2021 een analyse plaatsvinden van de verschillen tussen begroting (gehanteerde aannames) en rekening (werkelijke uitkomsten) en de (structurele) gevolgen daarvan. De verbeteringen in de inzameling zullen naar verwachting leiden tot lagere verwerkingskosten. In de toekomst optredende kostenbesparing, c.q. terugverdieneffecten op de voorgestelde investeringen in dit grondstoffenplan zullen in kaart worden gebracht en verwerkt in de structurele tariefontwikkeling.

Voorgesteld beslispunt 2 tot en met 6
Met het vervangen van de afvalpas is een bedrag gemoeid van afgerond € 200.000,-. Voorgesteld wordt deze aanschaf te dekken uit de egalisatievoorziening afval. Tevens wordt voorgesteld de kosten van de pilot bijplaatsingen en communicatie (samen € 75.000,-) in 2022 ook ten laste te brengen van de egalisatievoorziening afval. Dit lijkt mogelijk, gelet op een verwacht batig saldo op het lopende jaar 2021 zoals gemeld in de Tweede Tijdvakrapportage. Structureel wordt vervolgens voor wat betreft de containers de jaarlijkse kapitaallast in de begroting verwerkt. Deze structurele lastenverhoging werkt door in de afvalstoffenheffing. Het effect van de voorgestelde investeringen is € 1,10 per huishouden.

De structurele kosten vanaf 2023 van de pilot en communicatie werken door in de afvalstoffenheffing. Het effect hiervan is € 1,86 per meerpersoonshuishouden.

Voorgesteld beslispunt 8
De voorgestelde maatregelen om de inzamelfrequentie voor papier en GFT met rolcontainers te verhogen worden betrokken bij de integrale afweging in het kader van de Perspectiefnota 2023 en het College Uitvoeringsprogramma 2022-2026. Hiermee is een investering gemoeid van afgerond € 650.000,- en een structurele last (beheerkosten en vervanging) van bijna € 0,5 miljoen. Deze structurele last correspondeert met een effect van afgerond € 12,- op het tarief.

Communicatie

Het is belangrijk om herhaaldelijk actief te communiceren over het belang van afvalscheiding om de doelstellingen uit het plan te behalen. Immers, de inwoners moeten het doen. Expats die de Amstelveense opzet van het afvalinzamelsysteem niet altijd goed kunnen doorgronden vormen een doorlopend punt van aandacht. Inwoners willen daarnaast meer maatwerk met betrekking tot de afvalinzameling in het algemeen, afspraken over aanbiedlocaties, ondergrondse containers, de afvalkalender etc. Ook is het nuttig om laagdrempelig met (nieuwe) inwoners in contact komen via praatgroepen, buurtbijeenkomsten, inburgeringscursussen en dergelijke.

Procedure

Op basis van dit grondstoffenplan als beleidsinhoudelijk kader zal de financiële besluitvorming over de concrete beschikbaarstelling van middelen (investeringen/exploitatie; omvang/fasering) en de dekking daarvan ter uitvoering van de maatregelen uit het Grondstoffenplan 2022-2026 worden deels betrokken bij de integrale afweging via de Perspectiefnota 2023.

Bijlagen

1. Grondstoffenplan 2022-2026.

De secretaris,

Bert Winthorst

De voorzitter,

Tjapko Poppens

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

1. Het 'Grondstoffenplan 2022–2026' vast te stellen met als uitgangspunt het voldoen aan de landelijke doelstelling van 75% afvalscheiding en maximaal 100 kilo restafval per inwoner per jaar.
2. Een krediet te voteren van € 305.000,- in 2022 voor de aanschaf van extra containers voor GFT, textiel en glas.
3. De structurele lasten ad € 45.000,- behorende bij de onder 2 genoemde investeringen vanaf 2023 te dekken via de tarieven afvalstoffenheffing (effect € 1,10 per huishouden).
4. Een budget ad € 193.000,- in 2022 beschikbaar te stellen voor de vervanging van de afvalpas door een druppel, en deze te dekken uit de egalisatievoorziening afval.
5. Het beschikbaar stellen met ingang van 2022 van een structureel budget van € 75.000,- voor het structureel maken van de huidige pilot ""verwijderen van bijplaatsingen bij ondergrondse containers in het weekend" (€ 30.000,-) in samenhang met structureel versterken van de communicatie, c.q. inzet op vergroting van de bewustwording afvalscheiden (€ 45.000,-).
6. De onder 5. genoemde kosten te dekken uit de egalisatievoorziening (incidenteel 2022) en via de tarieven afvalstoffenheffing (structureel 2023 en verder; effect € 1,86 per huishouden).
7. De financiële gevolgen van de besluiten 2 tot en met 6 met ingang van 2022 te verwerken als begrotingswijziging in de begroting 2022, inclusief het wijzigen van programma's, het muteren

van reserves en voorzieningen, het activeren van investeringen en het verwerken van kapitaallasten, c.a..

8. De intensivering van de inzamelrondes papier en GFT met ingang van 2023 en de financiële dekking daarvan te betrekken bij de integrale afweging via de Perspectiefnota 2023.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 december 2021.

De griffier, De voorzitter,

Debby de Heus Tjapko Poppens